

Kokoomuksen valtuustoaloite: Teatteri ja draama rapistuvan lukutaidon pelastajiksi

Suomen kunnissa tulisi tehdä työtä lasten ja nuorten lukutaidon edistämiseksi. Yksi ratkaisu siihen olisi tukea lukutaitoa teatterin ja draaman keinoin.

Suomalaisten lukutaito on rapistumassa. PISA-arvioinnissa Suomen kansallinen keskiarvo (536) sijoittuu tyydyttävälle suoritustasolle. Arvioinnin mukaan heikkoja lukijoita oli kahdeksan prosenttia. Eurostatin tutkimusten (8/2016) mukaan Suomessa on enemmän koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle pudonneita nuoria kuin muissa Pohjoismaissa. Lukutaito on yksi avaintekijä syrjäytymisen ehkäisyssä. Se on myös elinikäisen oppimisen perusta. Vankka pohja lukutaidolle luodaan lapsena. Lukutaito on taito, joka kehittyy ja jota tulee kehittää koko elämän ajan.

Lukutaidon kehittämisessä on tärkeää löytää lapsia ja nuoria kiinnostavia tekstejä ja tekstityyppejä sekä laajentaa käsitystä lukemisesta. Jos kaunokirjallinen teos ei tunnu lapsesta tai nuoresta omimmalta lukemisen muodolta, voimme kannustaa esimerkiksi tietokirjojen tai rap-lyriikoiden pariin. Sanat haltuun -hankkeessa lukutaitoa lähestyttiin rap-musiikin keinoin. Hankkeen työpajojen vaikutuksia tutkittaessa puolet nuorista koki oppineensa uutta, 30 prosenttia kiinnostui uudennlaisista teksteistä, ja yli 20 prosenttia muutti suhtautumistaan lukemiseen.

Yksi ratkaisu lasten ja nuorten lukutaidon edistämiseen on, että kunnassa tehdään lukutaitoa edistävää työtä teatterin ja draaman keinoin. Kiinnostus kirjoihin ja lukemiseen ei synny itsestään, vaan se vaatii uudennlaisia menetelmiä. Kirjastojen kirjavinkkaukset voisi toteuttaa draaman keinoin tai ilmiöpohjaisesti yhdessä tehden. Tätä työtä voitaisiin tehdä kirjastoihin palkattavan teatterialan ammattilaisen toimesta, yhteistyössä paikallisten taiteen ammattilaisten, kulttuurijärjestöjen tai -yritysten kanssa. Kaupungit tai kunnat voivat myös yhdessä palkata alueelle yhteisen teatterialan ammattilaisen tai ostaa yhdessä palvelun alueen yhdistykseltä tai yritykseltä. Helsingissä lukutaitoa edistetään jo draaman ja teatterin keinoin. Helsingin kaupunginkirjastolla on seitsemän vuotta ollut kirjaston teatteritäti. Teatteritäti on vuosien aikana vinkannut ja innostanut useita tuhansia lapsia ja nuoria lukemaan. Annettujen kirjavinkkausten jälkeen kirjoja on jouduttu tilaamaan lisää kovan kysynnän vuoksi. Syksyn 2019 aikana kirjavinkkaukset teatterin ja draaman keinoin alkavat Helsingissä myös aikuisille. Tämä loistava konsepti on mahdollista monistaa mihin tahansa kuntaan. Helsingin teatteritäti Minna Rimpilä on luvannut auttaa toiminnan käynnistämässä. Hankkeen kummeiksi voidaan pyytää oman alueen kirjailijoita.

Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää, että kunnassa aloitetaan lukutaidon vahvistaminen teatterin ja draaman keinoin.

Vaasa 7.10.2019

Anne-Marie Viinamäki
Anne-Marie Viinamäki, valtuustoryhmän pj